

TARTALOM

ELŐSZÓ	9
I. A MAGYAR KRÓNIKASZERKESZTMÉNY 11–12. SZÁZADI SZÖVEGÉNEK FŐBB PROBLÉMÁI	
I.1. Az ősgeszta (őskrónika) kérdése, kutatástörténete	15
Bevezetés	15
I. András-kori ősgeszta	15
Salamon-kori ősgeszta	23
Szent László-kori ősgeszta	27
Könyves Kálmán-kori ősgeszta	31
A II. Géza-kori névtelen történetíró elmélete	36
Az első magyar krónika szerzője: Kézai Simon	38
Összegzés	40
I.2. A 12. század végéig terjedő krónikafolytatások kérdése, kutatástörténete	42
A Könyves Kálmán ideje alatt keletkező krónikafolytatás	42
A II. István ideje alatt keletkezett krónikafolytatás	46
Az Álmos-ági uralkodók idején keletkezett krónikafolytatások	47
III. Béla uralkodási ideje alatt keletkezett krónikafolytatás	52
A krónikakutatásban jelentkező problémák	54
Összegzés	57
I.3. A magyar krónikaszerkesztmény 12. század végi – 13. század eleji nagyarányú átstrukturálásának teóriája	58
II. A KÖZÉPKORI MAGYAR HAGIOGRÁFIAI ÉS TÖRTÉNETI SZÖVEGEK NYELVI-STILISZTIKAI VIZSGÁLATI MÓDSZEREI	
II.1. A rimes és ritmikus próza elemzése (ifj. Horváth János munkássága és annak korabeli fogadtatása)	75
A könyvről és Horváth vizsgálatának fontosabb eredményeiről	75

Pozitív kritikák Horváth könyvéről	78
Viták a mű körül (Mezey László és Győry János megszólalásai)	80
Karácsonyi Béla vitazáró cikke	88
Hatvan év távlatából	90
II.2. A lexikai-frazeológiai vizsgálati metódus (Madzsar Imre, Kristó Gyula megállapításai és azok kritikája)	91
Összegzés	99
II.3. A középkori magyar hagiográfiai és történeti szövegeken végzett nyelvi elemzések	100
III. A MAGYAR KRÓNIKASZERKESZTMÉNY 11–12. SZÁZADI SZÖVEGÉNEK NYELVI ELEMZÉSE	
III.1. Alaktan	111
Az eddigi magyarországi kutatások összegzése	111
A magyar krónikaszerkesztmény 11–12. századi szövegegységének alaktani sajátosságai	114
III.2. Az igeneves szerkezetek	131
Az accusativus cum infinitivo	131
A nominativus cum infinitivo	139
Az ablativus absolutus	141
A gerundium és a gerundivum	147
III.3. A magyar krónikaszerkesztmény 11–12. századi szövegegységének főmondati igehasználata	153
Az eddigi magyarországi kutatások összegzése	153
Az Árpád-kori krónikarész főmondati igehasználata	155
III.4. A magyar krónikaszerkesztmény mellérendelő szerkezetei ...	170
A mellérendelő összetett mondatokra vonatkozó szabályok a klasszikus latin nyelvben	170
Középkori sajátosságok	171
Az eddigi magyarországi kutatások összegzése	171
A magyar krónikaszerkesztmény 11–12. századi szövegegységének mellérendelő szerkezetei	174
III.5. A magyar krónikaszerkesztmény alárendelő szerkezetei	186
Az eddigi magyarországi kutatások összegzése	186
A magyar krónikaszerkesztmény 11–12. századi szövegegységének alárendelő összetett mondatai	190

III.6. Stilisztika (figurák és trópusok a krónika 11–12. századi szövegegységében)	234
Az eddigi magyarországi kutatások összegzése	234
Az Árpád-kori krónikarész stilisztikája	235
Immutációs alakzatok	246
Transzmutációs alakzatok	251
Egyéb alakzatok	254
IV. A MAGYAR KRÓNIKASZERKESZTMÉNY 11–12. SZÁZADI SZÖVEGEGYSÉGÉNEK SZÓANYAGA	
IV.1. A római jog és a kánonjog Európában és Magyarországon – áttekintés	263
A római jog középkori reneszánsza, a kánonjog önálló diszciplínává válása	263
A római jog és a kánonjog Magyarországon	264
Külföldi egyetemjárás a 12–13. században	265
IV.2. Római jogi terminusokra visszavezethető szöveghelyek a vizsgált krónikarészben	268
IV.3. Kánonjogi terminusokra visszavezethető szöveghelyek a vizsgált krónikarészben	277
IV.4. Egyéb korjelölő vagy speciális kifejezések a vizsgált krónikarészben	284
Összegzés	294
V. A SZÖVEG NYELVI RÉTEGEI	
V.1. Az Árpád-kori krónikarész klasszikus görög-római előképei ...	297
V.2. Biblikus befolyás	303
V.3. A krónika helye középlatin irodalmunkban	314
VI. KÖVETKEZTETÉSEK	
VI.1. A nyelvi tényekből levonható következtetések	319
Az alaktan vizsgálatából levonható következtetések	319
A vizsgált igeves szerkezetek használatából levonható következtetések	320
A krónika főmondati igehasználataiból levonható következtetések	321
A vizsgált szövegrész mellérendeléseiből levonható következtetések	322

TARTALOM

A vizsgált szövegrész alárendeléseiből levonható következtetések	323
A vizsgált szövegrész stilisztikai jegyeiből levonható következtetések	325
Anonymus <i>Gesta Hungarorum</i> a és a vizsgált szövegrész grammatikai kapcsolata	326
Konklúzió	327
VI.2. A nyelvészeti konklúzió történeti értékelése	328
FÜGGELÉK	
III.1. Alaktan	335
III.2. Az igeneves szerkezetek	339
III.3. A főmondati igehasználát	342
III.4. A magyar krónikaszerkesztmény mellérendelő szerkezetei ...	345
III.5. A magyar krónikaszerkesztmény alárendelő szerkezetei	348
III.6. Stilisztika (figurák és trópusok a krónika 11–12. századi szövegegységében)	349
BIBLIOGRÁFIA	
Források és szakirodalom	353
Források	353
Lexikonok, szótárak	355
Könyvek, tanulmányok	355
Internetes források	364
SZEMÉLYNÉVMUTATÓ	365